

FCR YAYIN LTD.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1825
FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550
ISNI: 0000 0004 4657 1968
ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Yayın | Imprint: Fecr
Yayın No | Publication Number: 1078

Kitap Adı : Hz. Mevlânâ'dan Gönlüme Düşen Beyitler
Book Title : Couplets That Fell into My Heart from Mevlânâ
ISBN : 978-625-8724-32-5
DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258724325

Yazar | Author: Zöhre Özlem Abay | orcid.org/0009-0000-2200-5265

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book – Monograph
Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish
Ebat | Dimensions: 13,3x21 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 184 (xvi + 168)

Yayın Tarihi | Publication Date: Ocak | January 2026
Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye
Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRLM - Tasavvuf | Mysticism
BISAC: REL062000 - Tasavvuf / İslam | Religion / Islam / Sufism
THEMA: QRVP9 - İslam mistisizmi, tasavvuf | Islam: Sufism & Islamic mysticism
LC Classification: BP189.2 - İslam - Tasavvuf | Islam - Sufism
DEWEY: 297.4 - Tasavvuf | Sufism
WoS Category: Din | Religion | Din
WoS Citation Topics Meso: 6.2 - Din | Religion
WoS Citation Topics Micro: 6.2.16 - Dinî Felsefe | Religious Philosophy
Scopus Subject Areas: 1202 - Din ve Felsefe | Religious Studies and Philosophy

Atf Bilgisi | Cite as: Abay, Zöhre Özlem. *Hz. Mevlânâ'dan Gönlüme Düşen Beyitler*. Ankara: FCR Yayın Ltd.-Fecr, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050
Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60
www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

**HZ. MEVLÂNÂ'DAN
GÖNLÜME DÜŞEN
BEYİTLER**

Mesnevî Okumaları

Z. Özlem ABAY

Ankara 2026

Yazar Hakkında | About the Author

Z. Özlem ABAY

1972 yılında Sivrihisarda doğdu. Polatlı İmam Hatip Lisesi akabinde Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesini bitirdi. Mali Müşavir olarak özel sektörde görev yaptı. Öğrencilik yıllarında Türkiye Yazarlar Birliği'nde radyo ve metin yazarlığı eğitimi aldı. 2 yıl özel radyo programcılığı ve metin yazarlığı yaptı. 2020 yılından beri *Yüzaki Dergisi*'nde "İrfan Okumaları" köşesini yazmaktadır.

Evli ve iki çocuk annesidir.

She was born in Sivrihisar in 1972. After graduating from Polatlı Imam Hatip High School, she completed her undergraduate studies at the Faculty of Economics and Administrative Sciences at Gazi University. She worked in the private sector as a Certified Public Accountant. During her student years, she received training in radio broadcasting and copywriting at the Writers' Union of Turkey. She worked for two years as a radio host and copywriter at a private radio station. Since 2020, she has been writing the column "İrfan Okumaları" in *Yüzaki Magazine*.

She is married and a mother of two children.

Kızıma ve Ođluma...

Kitap Hakkında

Hız. Mevlânâ'dan Gönlüme Düşen Beyitler

Hız. Mevlânâ'dan Gönlüme Düşen Beyitler, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî'nin özellikle Mesnevî merkezli beyitlerini tasavvufî bir okuma biçimiyle ele alan, irfanî ve tefekkür temelli bir eserdir. Çalışma, beyitleri yalnızca edebî veya tarihsel bir bağlamda değerlendirmekle yetinmeyip, onları insanın varoluş serüveni, kulluk bilinci ve mânevî tekâmül süreciyle irtibatlandırmaktadır. Bu yönüyle eser, klasik şerh geleneğinden beslenmekle birlikte, çağdaş okuyucunun kalbine ve zihnine hitap eden özgün bir yorum dili geliştirmektedir.

Kitapta ele alınan temel kavramlar arasında ayrılık, vuslat, insân-ı kâmil, nefis terbiyesi, kalbin tasfiyesi, aslî vatan (âlem-i ervâh) ve ilâhî ahde vefâ öne çıkmaktadır. Mevlânâ'nın "ney" metaforu etrafında şekillenen beyitler, insanın Hak'tan uzak düşüşünü, bu ayrılığın doğurduğu içsel sızıyı ve yeniden vuslata yönelişi sembolik bir dil aracılığıyla açıklamaktadır. Yazar, beyitleri Kur'ân âyetleri, hadisler ve tasavvuf geleneğinin temel kavramlarıyla ilişkilendirerek çok katmanlı bir anlam alanı oluşturur.

Eserde dikkat çeken bir diğer husus, bilginin yalnızca zihinsel değil, kalbî ve hâl merkezli bir idrak süreci olarak ele alınmasıdır. "Dinle" hitabının merkezde oluşu, ilmin ve hikmetin kulak, kalp ve amel birlikteliğiyle elde edileceği fikrini vurgular. Böylece eser, okuyucuyu pasif bir okur konumundan çıkararak, içsel muhasebeye ve mânevî dönüşüme davet eder.

Sonuç olarak bu çalışma, Mevlânâ'nın beyitlerini modern insanın varoluşsal sorunlarıyla buluşturan; tasavvuf, ahlâk ve irfan ekseninde derinlikli bir rehber niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mevlânâ; Mesnevî; Tasavvuf; İnsân-ı Kâmil; Ayrılık ve Vuslat

About The Book

Couplets That Fell into My Heart from Mevlânâ

Couplets That Fell into My Heart from Mevlânâ is a contemplative and Sufi-oriented study that interprets selected couplets of Jalâl al-Dîn Rûmî—primarily from the Mathnawî—through a spiritual and existential lens. Rather than approaching the verses merely as literary or historical texts, the book situates them within the broader framework of human existence, spiritual discipline, and the journey toward divine proximity. In this respect, the work draws upon the classical tradition of Sufi commentary while articulating an original interpretive language that speaks directly to the contemporary reader.

Central themes of the book include separation and reunion, the perfect human (al-insân al-kâmil), self-purification, the refinement of the heart, the primordial homeland (the realm of spirits), and fidelity to the divine covenant. The recurring metaphor of the ney (reed flute) functions as a powerful symbol of humanity's estrangement from its divine origin and the existential longing for return. The author enriches the interpretation of these couplets by engaging Qur'anic verses, prophetic traditions, and foundational concepts of Sufi thought, thereby creating a multilayered hermeneutical structure.

A significant contribution of the work lies in its emphasis on knowledge as a heart-centered and experiential process, rather than a purely intellectual one. The recurring imperative "Listen" underscores the Sufi conviction that true understanding emerges through attentive hearing, inner awareness, and ethical practice. In this way, the reader is invited not merely to read the text but to participate in a process of inner reflection and spiritual transformation.

Ultimately, the book presents Mevlânâ's couplets as a living source of wisdom that addresses modern existential concerns. It offers a reflective guide that bridges classical Sufi spirituality with contemporary quests for meaning, grounding the reader in a vision of ethical integrity, spiritual awareness, and devotion to the Divine.

Keywords: Mevlânâ; Mathnawî; Sufism; Perfect Human, Separation and Union

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	xi
TAKDİM	xiii
YÂR İLE ETTİĞİN AHDİ UNUTMA!	1
AYRILIK DİRDİ	6
BÜLBÜL! HİKÂYETİN KEREM ET, ZÂĞA SÖYLEME!	10
ASIL VATANA ÖZLEM	15
YARATILANI SEVERİZ, YARADAN'DAN ÖTÜRÜ!	20
KALP DÂVÂMIZ	25
ÖMÜR NEYE ADANIR?	30
«SENİN CANINDA BİR CAN VARDIR»	35
AŞK OLMASAYDI, BU KÂİNAT NEREDEN OLURDU?	41
MUHABBETLE YARATILDI	46
NEFİS PERDELERİNİ YIRTMAK	51
ÂRİFE BİR SÖZ YETER, TENDE GEVHER VAR İSE	56
KANLI YOL	60
MÂŞUK DİRİ, ÂŞIKLAR ÖLÜDÜR	65
HAKK'A VUSLAT SIRRI	70
«SONUNDA KABRE ÇIKAR BU YOLUN KIVRIMLARI»	75
YÂ RABBÎ, SANA KARŞI HAYRETİMİ ARTIR!	80
BİZ BU ÂLEME ALLAH İLE DOST OLMAK İÇİN GELDİK!	85
BÂKÎ OLAN ANCAK ALLAH'TIR	91
ER-REZZÂK ALLAH	97
ASIL OLAN KANAATTİR	103
HAKİKÎ AŞK, HAK AŞKIDIR	108
AŞKIMIZ OLSUN	112
DERDİMİZİN DEVÂSİ OLAN AŞK	117
DÎNİNE İYİ SARIL!	122
RABBİM, BANA KENDİNİ GÖSTER!	127
KÜPTE NE VARSA O SIZAR	132

HER CİNS, KENDİ CİNSİNE MEYLEDER	137
GÜL GİTTİ, GÜLİSTAN HARAP OLDU	142
EY ZAVALLI ÂŞIK! BAK DA DERECEİNİ GÖR!	147
BANA SENİ GEREK SENİ!..	152
NUR BİZE, ALLÂH'IM NUR!	157
KALBİN CİLÂSİ	162
DİZİN	167

ÖN SÖZ

Mevlânâ Celaleddin-i Rumi...

Asırların üzerinden aşarak zamanımıza gelen bir rehber.

Hakkında binlerce kitap yazılan Hz. Mevlana için zamanın sonuna kadar binlerce kitap daha yazılacağı muhakkaktır.

Bu bilgi seli içinde 35 mutlu ve huzurlu yılı birlikte geçirdiğim sevgili eşim Z. Özlem ABAY'ın başlığı ile kaleme aldığı eserinin bu ilk baskısına ön söz yazmak oldukça keyifli ama bir o kadar da zorlayıcı.

Keyifli çünkü birlikte geçen bir ömrün hayat ağacında asılı kalacak bir ürününü görüyorsunuz.

Ama zorlayıcı çünkü hem Hz. Mevlânâ söz konusu hem de yılların birikimine zarar verme endişesi hakim.

Zorluğu keyifle harmanlayarak ve ilk sözü son söz ile ele alarak şunu söylemek mümkün: Mevlânâ, asırları aşarak gelen barışın, hoşgörünün, insana değer vermenin sonsuz bir nehir gibi bu topraklardan doğan seher yeli, kutup yıldızı. İnsanoğluna zor zamanlarında yol gösterecek, huzur ve barış içinde bir arada yaşamasının yollarını gösterebilecek bir ışıktır.

Kutup yıldızına ulaşmak belki mümkün değildir, ama karanlık gecelerde onun ışığını bir rehber, bir yol gösterici olarak görmek mümkündür.

Bir kutup yıldızı, bir rehber olarak hayatlarımızı aydınlatan Hz. Mevlânâ ile yola çıkan Sevgili eşime sonsuz şükranlarımla...

Aşkın ABAY

TAKDİM

Mesnevî sindire sindire okunması gereken, insanın içine doğru bir kapı aralayan ve kapının ardını görmesine yardımcı olan bir aynadır. Hz. Mevlânâ “Her ne yöne bakarsanız Allah’ın vechi oradadır” ayeti mucibince, kimi zaman Kelîle ve Dimne ile Ferec Ba’d eş-Şidde gibi klasik eserlerdeki bazı hikâyelerden de faydalanarak onları Cenâb-ı Hakk’a yaklaşma vesilesi olabilecek bir forma dönüştürmüştür. Mesnevî’nin her beyti kendimize dair unuttuğumuz bir hakikatin izini sürdürür. Bu yolculukta bazen bir kelimeye takılır bazen de bir hikâyede kendini bulur insan. Elinizdeki bu kitap, işte böyle bir takılmanın, böyle bir buluşun izlerini taşır.

Bu eser, Mesnevî ile kurulan canlı bir ders ilişkisinin yazıya dökülmüş hâlidir. Dersler boyunca Ahmet Avni Konuk’un derinlikli tefekküründen, Tâhirü’l-Mevlevî’nin sade ama incelikli anlatımından ve İsmail Hakkı Bursevî’nin hâl diliyle örülü işaretlerinden ve nicesinden istifade edilmiştir. Bu üç büyük isim, Mesnevî’nin sadece ne söylediğini değil, nasıl sustuğunu, nerede durduğunu ve insana neyi sezdirerek anlattığını göstermekte de yoldaştır.

Kitapta Mesnevî, bir şerh metni olarak değil; insanın kendi hâline tutulmuş bir ayna olarak ele alınmaktadır. Beyitler, yaşanmışlıkların, soruların ve arayışların derinliklerinden süzülerek bugüne gelir. Ders halkasında kurulan dil, okuyucuya da sirayet eder; metin, “anlatan” olmaktan çok “eşlik eden” bir ses hâline bürünür.

Sevgili Özlem Abay'ın yıllarca üzerine çalışıp anlamaya, eşlik etmeye çalıştığı Mesnevî ile kurduğu bağ ile ortaya çıkan bu eserin okuyucusunu bulmasını niyâz ederim. Çünkü Mesnevî, nihayetinde herkesin kendi yolunu kendine anlatır.

Bu satırlar da o anlatıya sessiz bir davetiyedir.

Zeynep ÖZEL